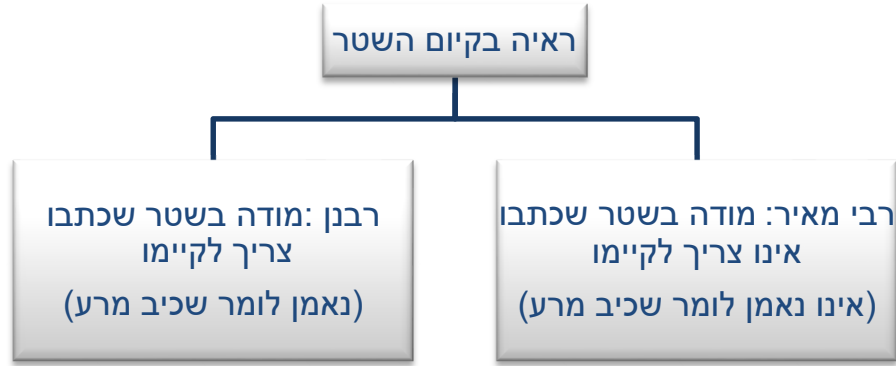

בבא בתרא קנד

1

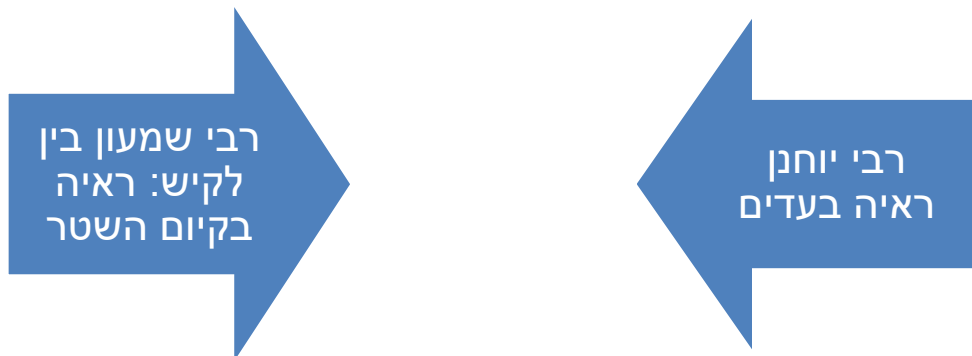

2

צריכא, דאי איתמר ההיא, בההיא קאמרי רבנן, משום דאלימי עדים ומרעי שטרא, אבל הכא הוא דלאו כל כמיניה - אימא לא; ואי איתמר בהא, בהא קאמר ר' מאיר, אבל בהך אימא מודה להו לרבנן, צריכא

3

קושי של רבי יוחנן על ריש לקיש:

4

מעשה בבני ברק באחד שמכר בנכסי אביו ומת, ובאו בני משפחה וערערו לומר קטן היה בשעת מיתה, ובאו ושאלו את רבי עקיבא: מהו לבודקו? אמר להם: אי אתם רשאים לנוולו; ועוד, סימנין עשוין להשתנות לאחר מיתה;

בשלמא לדידי דאמינא: ראיה בעדים, כיון דאמר ללקוחות אייתו עדים ולא אשכחו, היינו דקא אתו ואמרו ליה: מהו לבודקו; אלא לדידך דאמרת: ראיה בקיום השטר, למה להו לבודקו? לקיימו שטרייהו ולוקמו בנכסי!

תירוץ: מי סברת: נכסי בחזקת בני משפחה קיימי, וקא אתו לקוחות ומערערי? נכסי בחזקת לקוחות קיימי, וקא אתו בני משפחה וקא מערערי.

ניסיון לחזק את התירוץ: הכי נמי מסתברא, מדקאמר להו: אי אתם רשאים לנוולו, ואישתיקו; אי אמרת בשלמא בני משפחה קא מערערי, משום הכי אישתיקו, אלא אי אמרת לקוחות קא מערערי, אמאי שתקי? לימרו ליה: אנן זוזי יהבינן ליה, לינוול ולינוול!
דחיית החיזוק: אי משום הא לא איריא, הכי קאמר להו: חדא, דאי אתם רשאים לנוולו; ועוד, וכי תימרו זוזי שקל, לינוול ולינוול, סימנים עשוין להשתנות לאחר מיתה

שאל רבי שמעון בן לקיש את רבי יוחנן: זו ששנויה במשנת בר קפרא:

5

הרי שהיה אוכל שדה ובא בחזקת שהיא שלו, וקרא עליו אחד ערער לומר שלי היא, והוציא זה את אונו לומר שמכרתה לי או שנתתה לי במתנה, אם אמר: איני מכיר בשטר זה מעולם - יתקיים השטר בחותמיו, אם אמר: שטר פסים הוא זה, או שטר אמנה, שמכרתי לך ולא נתת לי דמים, אם יש עדים - הלך אחר עדים, ואם לאו - הלך אחר השטר

לימא, ר' מאיר היא, דאמר: מודה בשטר שכתבו אינו צריך לקיימו, ולא רבנן!

תשובת ר' יוחנן: אמר ליה: לא, שאני אומר: דברי הכל - מודה בשטר שכתבו אינו צריך לקיימו.
קושי: והא מיפלג פליגי! דתנן: אין נאמנין לפוסלו, דברי ר' מאיר, וחכמים אומרים: נאמנין!
תירוץ: אמר ליה: אי עדים אלימי ומרעי שטרא, איהו כל כמיניה?
עוד קושי: אמר ליה, והלא משמך אמרו: יפה ערערו בני משפחה!
תירוץ: אמר ליה: זו אלעזר אמרה, אני לא אמרתי דבר זה מעולם
עוד קושי: אמר רבי זירא: אם יכפור רבי יוחנן ברבי אלעזר תלמידו, יכפור ברבי ינאי רבו? דאמר רבי ינאי אמר רבי: מודה בשטר שכתבו צריך לקיימו, ואמר ליה רבי יוחנן: רבי, לא משנתנו היא זו, וחכמים אומרים: המוציא מחבירו עליו הראיה, אין ראיה אלא בקיום השטר?
גירסה אחרת בתשובת ר' יוחנן: ברם נראין דברי רבינו יוסף, דאמר רבינו יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל: זו דברי חכמים, אבל רבי מאיר אומר: מודה בשטר שכתבו שצריך לקיימו.
קושי: ומאי דברי הכל?
תירוץ: דרבנן לגבי רבי מאיר דברי הכל היא.
קושי: והא איפכא תנן, וחכמים אומרים: המוציא מחבירו עליו הראיה!
תירוץ: איפוך.
קושי: והא תניא: אין נאמנין לפוסלו, דברי רבי מאיר, וחכמים אומרים: נאמנין!
תירוץ: איפוך.
קושי: והא רבי יוחנן ראיה בעדים קאמר!
תירוץ: איפוך.
שאלה: לימא, ליפוך נמי תיובתא!
תשובה: לא, הכי קאמר ליה רבי יוחנן לר' שמעון בן לקיש: בשלמא לדידי דאמינא ראיה בקיום השטר, היינו דמשכחת לה דנחתי לקוחות לנכסים, אלא לדידך דאמרת ראיה בעדים, היכי משכחת לה דנחתי לקוחות בנכסים?
אמר ליה: מודינא לך בערער דבני משפחה דלאו ערער הוא, מאי קאמר? קטן היה, חזקה אין העדים חותמין על השטר אלא אם כן נעשה גדול.